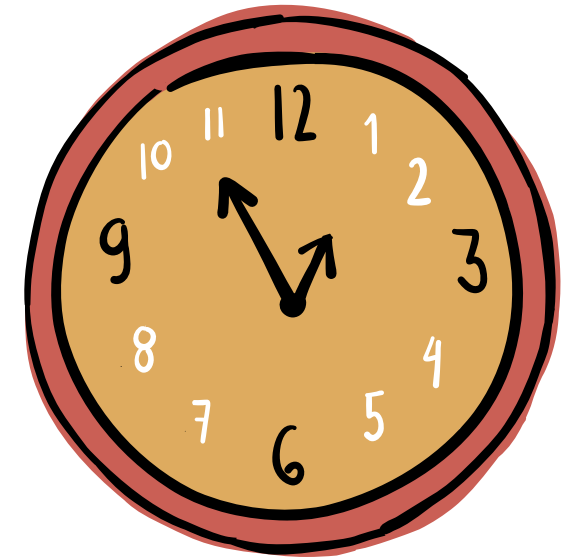
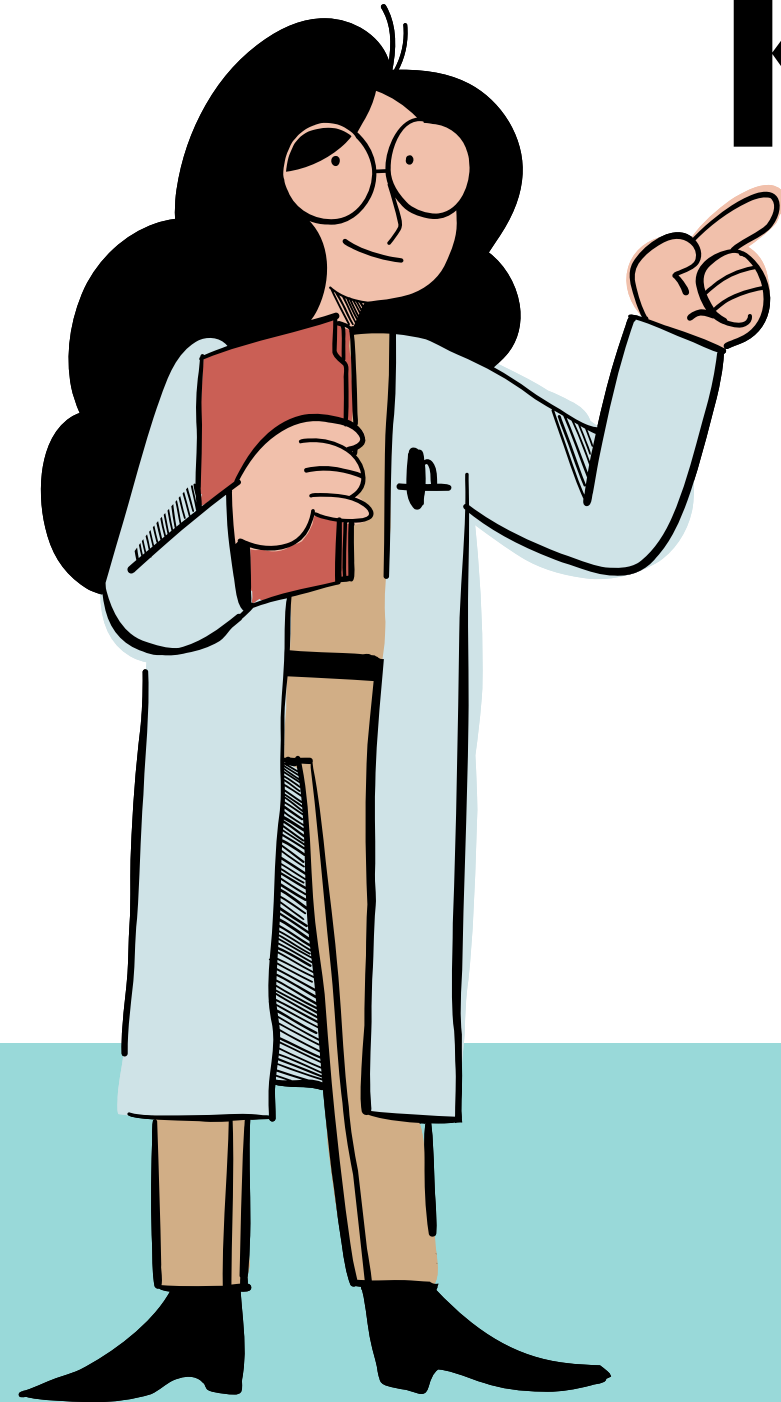

Академик Е.А. Бөкетов атындағы
Қарағанды университеті

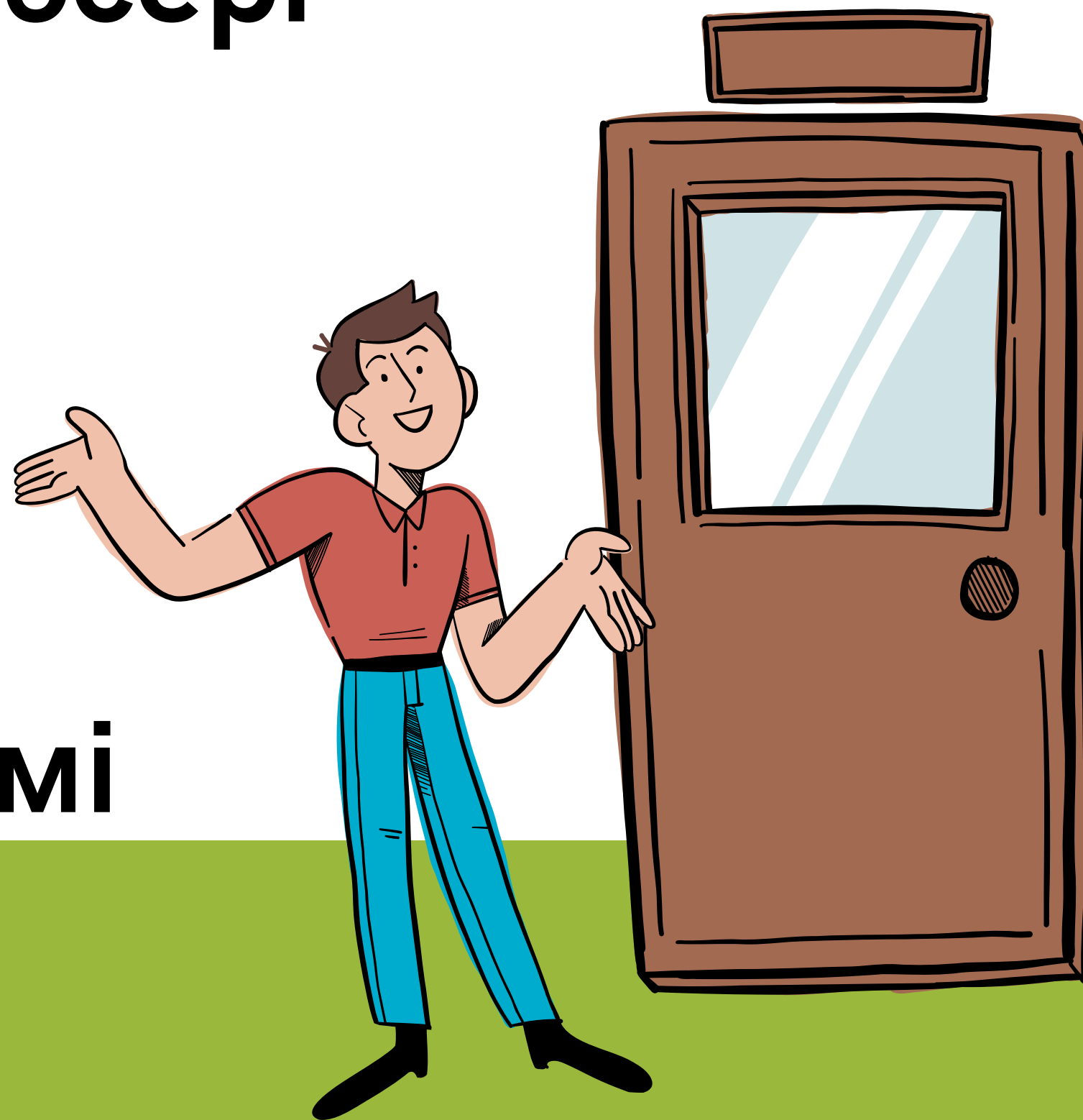
Қазақстандағы миграция мәселесі |

Орындаған; Нұрат Наргиза
Сулейменова Аида КА-26

Жоспар:

- Эмиграцияның әсері
- Эмиграцияның себептері
- Эмиграцияның салдары
- Әдебиеттер тізімі

Эмиграция (лат. emigzaze – елден кету) – өз еліңдегі тұрғылықты мекенін бөтен елдегі тұрғылықты жерге айырбастау. Адамдардың Эмиграцияға кетуінің түрлі себептері бар. Миграция ежелгі заманнан бері адамдар қолданып келе жатқан құбылыс. Бастапқыда, жануарлардың көші-қоны сияқты, ол тіршілік етуді қамтамасыз етті.

Индивидтерді басқа жерге қоныстану ниетімен өз Отанын тастап кетуге итермелейтін факторлар демографиялық топтардың үнемі зерттеу объектісі болды. Бүгінгі күні эмиграция процесін бюрократиялық, саяси, экономикалық, әлеуметтік және мәдени жақтар әсер ететін қарапайым өтпелі кезең деп санауға болмайды.

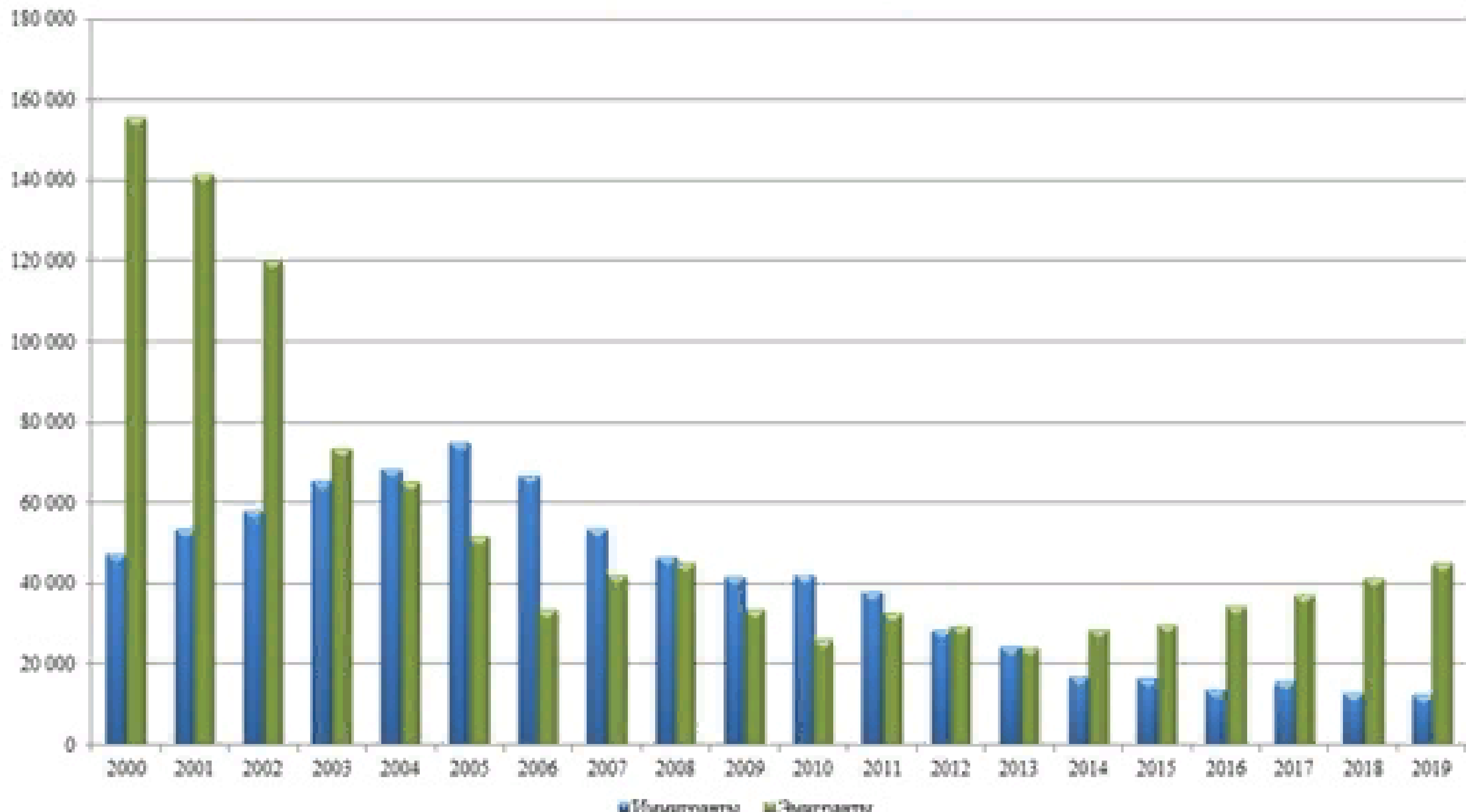
Эмиграцияның әсері

Көші-қон құбылыстары адамзат тарихында кең таралған. 17 ғасырдан бастап көші-қон заңдылықтары қазіргі біз білетін қазіргі қоғамды қалыптастыруға көмектесті. Қоғамдық ұйымның алғашқы нысандары шоғырланғаннан кейін, аумақтық шекаралар белгіленіп, олардың ішіндегі гентилицияның негізі қаланады және мәдени атрибуттармен белгіленген белгілі бір аумаққа жату ұғымы көші-қон тіршілік ету үшін орын ауыстыру құбылысы ретінде қарастырыла бастайды. , бірақ жеке тұлғаның таңдауы ретінде ол өмір сүретін жағдайлар мен өмір сүргісі келетін жағдайлар әсер етеді. Қазіргі кездегі эмиграция қоғамдардың қалыптасуы мен мәдени эволюциясындағы ықпалды заңдылық болып қала береді.

Қазақстанда да заңсыз миграция әлі күнге дейін шешімін таппаған мәселе саналады. Бейресми дерекке сүйенсек, заңсыз жүрген мигранттар мен құқық бұзушылардың саны 1 млн-нан астам. Мемлекет үшін қауіп болмаған күннің өзінде заңсыз мигранттардың артуы қылмыстың өсуіне, жергілікті халықпен қайшылық туғызуға және саяси тұрақтылықты бұзуға әкеп соғады. Мәселен, осы жылдың ортасында Астанада жедел алдын алу шаралары жүргізіліп, көші-қон заңнамасын бұзған 1033 мигрант анықталды.

Олардың 828-і – Өзбекстан, 51-і – Қырғызстан, 71-і – Тәжікстан, 29-ы – Әзірбайжан, 18-і – Ресей, 9-ы – ҚХР, 14-і – Армения, 1-і – Беларусь, 6-ы – Грузия, 5-і – Түркия азаматы. Алматыда осыған ұқсас іспен мыңдаған мигрант тіркелген. Қазірдің өзінде іздеу салынған азаматтар мен бізге беймәлім қылмыстық жайттар баршылық. Қазақстанда пайдаланылатын шетелдік жұмыс күшінің біраз бөлігін заңсыз мигранттар толықтырады. Олардың арасында маусымдық жұмыстарда істейтін, біліктілігі төмен адамдар басым. Іс жүзінде елімізде Түркия, Қытай, Ресей, Ұлыбритания, Үндістан, Ауғанстан азаматтарының құқық бұзу фактілері жиі тіркеледі. Сондай-ақ, шетелдік жұмыс күшінің Қазақстандағы үлесінің артуы да криминалдың өршуіне негізгі себеп. Аталған мемлекеттердің үлесіне жұмыс күшінің 60%-70% пайызы тиесілі.

Миграция населения прибытия и убытия за 2000-2019 гг.

Миграция населения по национальностям, человек январь-июнь 2018 года

Прибыло 6 368

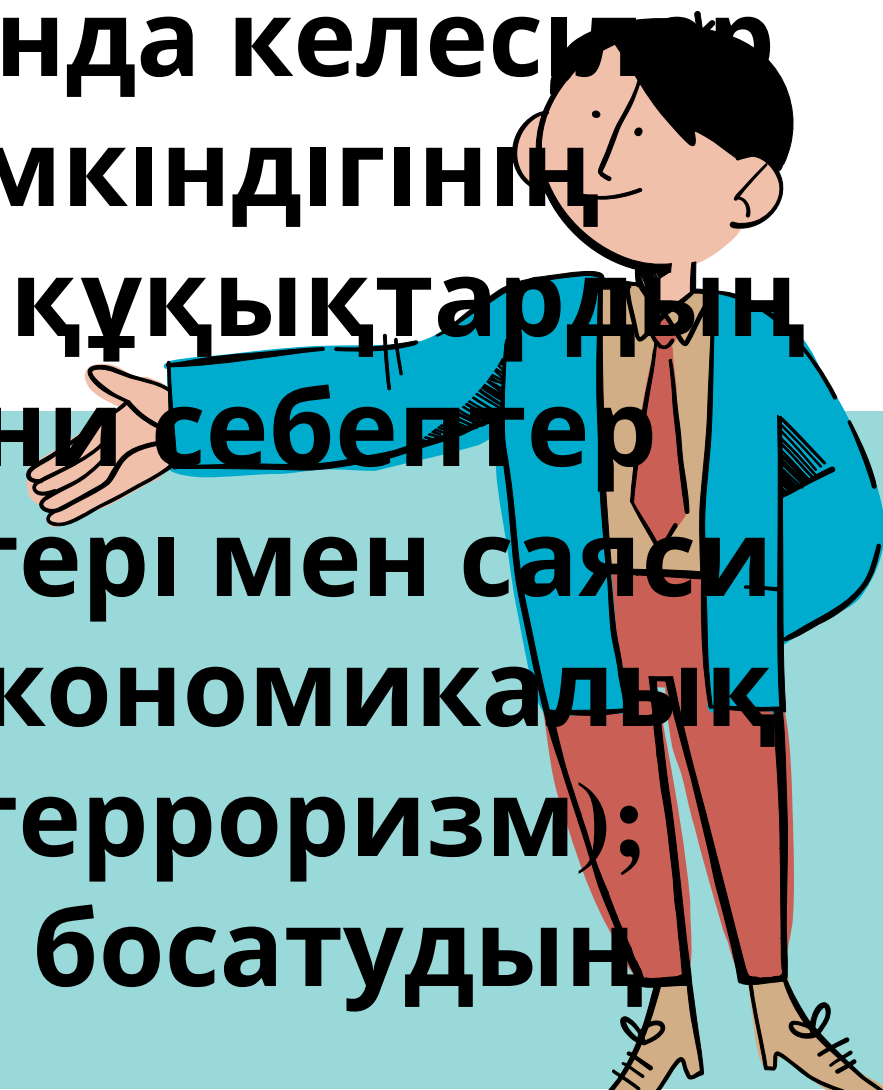

Выбыло 17 171

Эмиграцияның себептері

Эмиграцияға әсер ететін факторлар келесі сұрақтарға сүйене отырып жіктеуге тырысатын «итеру және тарту» үдерісіне топтастырылған: Жеке адамды өзінің төл ұлтынан итеріп шығаратын не? Сізді басқа бағытқа не апарарды? Эмиграцияның жалпыланған ұғымы жеке тұлғаның өз елінде болатын және олардың азамат ретінде дамуы мен өмір сапасына әсер ететін жағымсыз жағдайлардан құтылуға ұмтылысына негізделген. Елден кетуге әкелетін «итеру» себептерінің арасында келесілер келтірілген: жұмыс және / немесе білім алу мүмкіндігінің болмауы немесе болмауы; конституциялық саяси құқықтардың болмауы; нәсілдік, жыныстық бағдар немесе діни себептер бойынша қудалау; сол кездегі үкіметтің кепілдіктері мен саяси қысымшылықтарының болмауы; істен шыққан экономикалық жүйе; ішкі соғыс қақтығыстары (партизандар, терроризм); мәдени қақтығыстар мен қылмыс пен жазадан босатудың жоғары деңгейі.

Эмиграцияның салдары

Эмиграция өз ұлтының шеңберінде жүргендер үшін шешімін ұсынғанына қарамастан, әлемдегі әртүрлі ұлттардан тұрақтылықты сезінетіндерге мүмкіндік іздеу үшін қоныс аударушылардың көбеюі түсініктерді тағы да оятты азаматтар арасында жағымсыз. Ксенофобия, нәсілшілдік, діни төзбеушілік батыс қоғамдарында көші-қон процестеріне қарсы кезекті рет байқалды.

Бұл мінез-құлық, мысалы, АҚШ пен Еуропалық Одақ сияқты державалардың көші-қон шараларын қатаңдатуына әкелді.

Будандастыру және мәдени бейімделу - бұл ХХІ ғасырдағы халықаралық көші-қонның тағы бір салдары. Басқа ұлттарға ауыса алатын жаңа буындар бейімделу процесін қиындатуы мүмкін, әсіресе олардың түпнұсқалық мәдениеті тереңде тамырлас болса, баратын елден келгендермен үлкен қақтығыс тудыруы мүмкін.

Бүгінгі таңда өз азаматтарының заңды эмиграциясына жол бермейтін халықтар аз; дегенмен, бұл әрдайым оңай процесс емес.

Кейбір ұлттардың нашар экономикалық жағдайлары өз азаматтарының жан-жақты дамуына мүмкіндік беріп қана қоймайды, сонымен қатар оларға одан шығуға мүмкіндік бермейді. Соңғы жылдары жүзеге асырылған жаһандық көші-қон ережелері әлемнің түкпір-түкпірінен келетін ұлттардың аз бөлігіне назар аударуға тырысатын көші-қон толқындарымен күресу үшін жеткілікті тиімді еместігін дәлелдеді.

Дәл сол сияқты, халықтар өз аумақтарына келгендердің (қандай жағдайда болмасын) дұрыс бейімделуіне кепілдік беретін заңдар мен шаралар бойынша жұмыс жасауы керек, осылайша иммигранттар мен жергілікті азаматтар арасындағы қақтығыстарды барынша азайтуға болады.

Әдебиеттер тізімі

Masseu, D. S., Arango, J., Hugo, G., Kouaoui, A., & Pellegrino, A. (1993). Халықаралық көші-қон теориялары: шолу және бағалау. Халық пен дамуды шолу, 431-466.

Ререскиене, А., Кведарайте, Н., & Звирелиене, Р. (2009). Жаһандану жағдайындағы сыртқы және ішкі көші-қон туралы түсініктер. Экономика және менеджмент, 603-610.

Тейлор, Дж. Е., Аранго, Дж., Гюго, Г., Коуауси, А., Мэсси, Д. С., & В., К. (1978). Сыртқы көші-қон және отбасындағы өзгерістер. Хорватия.

Вейнар, А. (2011). АҚШ пен ЕО иммиграциялық жүйелерінің жаһандық сын-қатерлерге жауап беру қабілетін арттыру: тәжірибелерден сабақ алу. San Domenico di Fiesole: Еуропалық университет институты.